

Tjänsteskrivelse

2024-11-21

Diarienummer: 24SON199

Handläggare:

Magnus Höijer
026-17 80 00
magnus.höijer@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnd

Åtgärder utifrån budget 2025

Förslag till beslut

Att godkänna förslag till åtgärder genom att ge sektorn i uppdrag att påbörja och under 2025 genomföra en omställning av öppenvården enligt beskrivning i underlaget, samt

Att ge sektorn i uppdrag att, i samband med ekonomiska månadsrapporter och delårsrapporteringar, återrapporera till nämnden effekterna av uppdraget.

Ärendebeskrivning

Nämnden fattade i februari och mars beslut om åtgärder för att få helårseffekter motsvarande 40 mkr. Innevarande månads månadsrapport visar på en prognos för nämnden för 2024 på -61,7 mnkr.

Arbetet har under 2024 fortsatt med att hantera fattade beslut, och ett starkt fokus har lagts på att ställa om och fokusera resurser på att minska externa placeringar och ta hem placerade barn och ungdomar där så är möjligt. Detta börjar nu även ge ekonomiska effekter.

Noterbart är också att det genomförts besparingar motsvarande 7 mnkr på helår för sektorns stödfunktioner (motsvarande 10 % av personalstyrkan) inom kontoret Utveckling och stöd.

Nämnden gav i oktober sektorledningen i uppdrag att till Socialnämndens sammanträde i november 2024 föreslå besparingsåtgärder eller motsvarande åtgärder för att öka förutsättningarna att dels förbättra det ekonomiska läget 2024, dels klara de ekonomiska ramarna för 2025, samt att beskriva hur ett stopp för köp av extern öppenvård skulle kunna hanteras: förutsättningar för att genomföra ett stopp, konsekvenser samt möjlig tidplan för genomförande.

Utifrån förslaget till kommunplan för 2025 så bedöms nämnden klara sin budget förutsatt att de åtgärder nämnden beslutade om i februari 2024 fortsätter ge effekt (dvs att kostnaderna för externa placeringar fortsätter minska) samt att andra åtgärder genomförs (se längre fram för förslag).

Sektorn har identifierat åtgärder som nämnden behöver ta ställning till, samt ett antal pågående åtgärder som nämnden behöver förhålla sig till utifrån det ekonomiska läget.

Det finns ett antal osäkerhetsfaktorer som det finns värde att påminna om:

- 2025 års lönerörelse kan ge effekter på nämndens ekonomi.
- Parallellt med det pågående omställningsarbetet så har kommunen (vilket faller mycket på Socialnämnden och Valfärd Gävle) också att förhålla sig till ett mer omfattande arbete kring att motverka att barn och unga hamnar i organiserad brottslighet. Detta ska genomföras utan extern finansiering utan hanteras inom befintliga ramar (och utgår ifrån ett nationellt uppdrag).
- Inom ramen för Socialnämndens ansvarsområde har ett sk SIG-team organiserats, för att bland annat klara att bättre möta ungdomar som riskerar att hamna i sammanhang som t ex organiserad kriminalitet. Detta har till delar varit finansierat med externa medel, och är en etablerad modell som bland annat förordas av Socialstyrelsen samt ses som viktigt för samverkan med polisen. Kommunen bör se detta som en viktig resurs för framtiden, och därmed bidra till att den kan finansieras med externa resurser om så krävs. Hittills har dock det varit utmanande, eftersom resurser (statsbidrag) till SIG-teamet för 2023 resultatfördes i stället för att finansiera teamet. Förståelsen för Socialnämndens uppdrag behöver öka inom andra delar av Gävle kommuns organisation för att inte hamna i motsvarande situation igen.

Förslag till åtgärder

1) Sektorns åtgärder

Hemtagningsarbetet och arbetet för att motverka externa placeringar fortsätter. Fortsatt samarbete gällande externa köp av placeringar för att möjliggöra hemmaboende i stället för HVB samt tidigare hemtagningar. Arbetet med att förhindra nya HVB placeringar fortsätter genom SIG och SSPF.

Avslut av lönetillägg. Det lönetillägg som handläggare som arbetar med myndighetsutövning gällande barn och ungdomar enligt SoL och LVU har, är under avveckling, och en formell process med fackliga organisationer är slutförd. Helårseffekt av kostnaden på 9 mnkr, nås inte fullt under 2025, effekten torde vara drygt 8 mnkr.

Under 2025 inte ersättningsrekrytera tjänsten ANDT-samordnare. Innebär att högt prioriterade arbetsuppgifter utförs av andra befattningar inom Förebyggandeenheten (CAN-undersökningen, vattenanalyser, Tobaksfri duo, narkotikakommissionen och länsgemensam samverkan via Länsstyrelsen). Övriga uppdrag i tjänsten vidmakthålls inte under 2025.

- Effekt 2025: 0,6 mnkr.

2) Förslag till politiska beslut

Omställning Öppenvård - omställning resurser och riktning.

Upphöra med nya köp av extern öppenvård fr.o.m. 1 januari 2025. Samordnade insatser och inventering pågår av nuvarande beslutade externa insatser från och med årsskiftet, utifrån behovet av att ta emot klienter som är möjliga att föra över till insatser i egen regi. Riktningen är redan att lägga ett fokus på den egna öppenvården i insatser.

En pågående kartläggning pågår inom egenregin för att kunna fokusera resurserna till att motverka externa köp. Där ska det också identifieras vad eller vilken typ av förstärkning som kan behövas för att tillgodose klienternas individuella behov, både i form av personal men också tillgänglighet i tid (under dygnet och veckan). Genom att öka den interna kapaciteten bedöms

kostnaderna minska totalt samtidigt som kvaliteten kan öka. För att lyckas med detta krävs en noggrann planering och på längre sikt en förstärkning av personella resurser.

Omställningsarbetet som syftar till att öka förutsättningarna för egenregin att ta över insatser och motverka externa köp kommer att behöva pågå under 2025.

Det första kvartalet kommer kartläggning och vilka insatser som är möjliga att hanteras i egenregin prioriteras. Utifrån denna kartläggning kommer sedan ett arbete med att mer pricksäkert öka den interna kapaciteten under året genomföras.

Målsättningen är att minska de totala kostnaderna med 12.5 mnkr per år, och i detta ligger också att samtidigt kunna öka de personella resurserna för den egna öppenvården.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Vårld